ورتاق ارمان، ورتاق بولاشاق

(باسى 1 ـ بەتتە)

ئىر ۋىلكەن كەمەدە بىرگە تۇرىپ، ئاغۇرلىم كورىكەم بولاشاقتان بىرگە كەنەلگەن ابزال"؛ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇ ئىسىن جوبالاۋدا باس شۇجيدىڭ كوز ايىاسى كەڭ بولدى: "جۇڭگو قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇ ـ گە دايىندىق كورۇ ارقىلى 300 ميللىون ادامدى قار ـ مۇز سپورتىنا قاتناشۇغا ئساتتى باساتاپ، وڭىرلىك دامۇدى، ەكولوگيالىق قۇرىلىستى، جاسىل جاڭالىق اشۇدى، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇدى ىلگەرىلەتىپ، الەمدىك قار ـ مۇز سپورتىنىڭ دامۇىنا ئاغۇرلىم ئورىس اشتى".

وليمپيادا لوڭقاسى بۇكىل جۇڭگو حالقىنا ئتان

"بۇل جۇڭگو حالقىنىڭ تابىسى".

3 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى ئتوراغا شي جينپيڭ باحقا جاۋاپ حات جازعان كەزدە بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو حالقى ئبزدىڭ بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە دايىندىق كورۇىمزدەگى كۇش ـ قۋات قايناريمز. بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى ارقىلى جۇڭگودا 300 ميللىوننان استام ادام قار ـ مۇز سپورتىنا قاتناسىپ، سالاماتتى جۇڭگو قۇرۇغا، حالقتىڭ ىرىس ـ قۇتىن جەبەۋگە تىڭ قوزعاۋشى كۇش قوستى، سوندداي ـ اق دۇنيە ئجۇزى قار ـ مۇز سپورتىنىڭ دامۇىنا اناغۇرلىم كەڭ بولاشاق اشتى.

حالىق بۇقاراسنان كۇش ـ قۋات الپ، دايىندىق قىزمەتىنىڭ جەتىستىكتەرىنەن حالىق بۇقاراسىن كەڭ كولەمدە يگىلىكتەندىردى. حالقتى وزەك ەتكەن ۇستانىم بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە ئتىنىش بەرۇدەن، وتكىزۇگە دايىندالۇدان وتكىزۇگە دەين تۇتاس بارىستا تياناقتانىپ، تامىر تارتتى.

دەنە تاربيەدە قۋاتتى ەل بولۇدىڭ نەگزى بۇقارالىق دەنە تاربيەدە، باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: "قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە دايىندالۇ ارقىلى قار ـ مۇز سپورتىنىڭ باسەكەلىك ورەسى جوعارىلاپ قانا قويماي، قار ـ مۇز سپورتىنىڭ جالپىلاسۇى دا جەدەلدەپ، دەنە تاربيە سپورتىنىڭ ساپاسى مەن سانى دا جوعارىلادى".

بىىل 1 ـ ايدا، جاڭا جىلدىڭ 1 ـ كۇنىنەن كەين قىزمەتكە شىققان تۇڭعىش كۇنى بەيجيڭ لۇگوۋچياۋ كوپىرىنىڭ ماڭىنداعى 7 ـ اقپان زاۋودى قار ـ مۇز ئتۇرى جاتتىعۇ بازاسىندا باس شۇجي شي جينپيڭ ايالداپ، "300 ميللىون ادامدى قار ـ مۇز سپورتىنا قاتناسۇغا باساتاۋ جەتىستىكتەر كورىمەسىن" زەر سالا كوردى. كەزىندە قار ـ مۇز سپورتى شاڭحايگۇانعا كىرە المايتىن. بۇگىنگى تاڭدا قار ـ مۇز سپورتى "وڭتۇستىككە قانات جايىپ، باتىسقا قاراي كەڭەيىپ، شىعىسقا شەرۋ تارتتى"، ۇلى قورعانىنىڭ سىرتىنان بۇكىل ەلگە، قىس ماۋسىمنان ئتورت ماۋسىمعا ئوتتى. "300 ميللىون ادامدى قار ـ مۇز سپورتىنا قاتناسۇغا باساتاۋ" نىساناسىنىڭ جۇزەگە اسۇى جاستار مەن وسپىرىمدەردىڭ دەنەنى شىڭداۋىنا بەرىك نەگىز قالاپ، جالپى حالقتىق دەنە شىنىقتىرۇ ارەكەتىنە كۇشتى ومىرشەڭدىك ۇستەدى...

قار ـ مۇز سپورتىنىڭ الاۋى جۇڭگونىڭ بايتاق دالاسىندا لاۋلادى، باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ تەرەڭ اتاپ كورسەتتى: "دەنە تاربيەدە قۋاتتى ەلدەن سالاماتتى جۇڭگوعا دەين حالقتىڭ سالاماتتىعى، حالقتىڭ دەنە قۋاتى، حالقتىڭ باقىتى، ئبار ـ ئبارى تامىرلاس. بۇل جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام قۇرۇدىڭ، جاپپاي وسزامانداندىرۇدىڭ وزىنە تيەسىلى ئمانى. ونىڭ ماڭىزى كشكەنە نارسەدەن ۇلكەن نارسەنى بايقاي ئبلۇ".

"بۇل بۇكىل الەمنىڭ قسقى دەنە تاربيە سپورتى بەت ـ بەينەسىن ماڭگىلىك وزگەرتەدى"، ـ دەدى باح تاڭداي قاعىپ، ـ "ەگەر جۇڭگو حالقىنىڭ قولداۋى بولماسا، بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ وسىنشاما كورنەكتى تابىسقا جەتۋى مۇمكىن ەمەس". 2 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى ول وليمپيادا لوڭقاسىنىڭ بۇكىل جۇڭگو حالقىنا بەرىلگەندىگىن جاريالادى.

بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ اشلۇ سالتىندا حبەيدىڭ فۇپيڭ اۋدانىنان كەلگەن "مالانحۋا بالالار ئۇنى حور ۇيىرمەسى" گرەك تىلىندە وليمپيادا ئانىن شىرقادى، تاۋ قويناۋىنان كەلگەن بالالاردىڭ تۇنىق داۋىسى ادامدى ئتانتى ەتتى.

بەيجيڭنىڭ جاڭجياكوۋەن بىرلەسپ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇدى باس شۇجي شي جينپيڭ مەملەكەتتىڭ ستراتەگياسى تۇرعىسىنان ويلاستىردى، "بەيجيڭنىڭ، تيانجينىنىڭ، حبەيدىڭ سايكەسىتى داموندا، قار ـ مۇز كاسىبى سالاسىن دامىتۇ ارقىلى وڭىرلەردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ، گۇلدەنۇىن جەبەپ، دامۇدىڭ بىركەلكى بولماۋ ماسەلەسىن شەشۇ كەرەك". "قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە دايىندالۇ جانە جەرگىلىكتى دامۇ سىندى ەكى ۇزدىك جاۋاپىنامانى تاپسىرۇعا قۇلشىنۇ كەرەك".

تەرىستىكتەگى شاعىن قالا چۇڭلىدا بۇرىن قىستا تاۋدى قاسات قار باسىپ جاتاتىن، ال بۇل كۇندەرى دۇنيە ئجۇزى كوز تىككەن قار شاڭعى مەكەنى بولىپ، شەتەل اقپارات قۇرالدارى جاعىنان 2019 ـ جىلعى الەمدىك سایاحاتتىڭ نىسانالى جەرى دەپ تانىستىرىلعان. "قىس" لەبىمەن ئاربىر جەرگىلىكتى 5 ادامنىڭ بىرەۋى "قار ـ مۇزدان كىرىس تاۋىپ"، كەدەيلىكتەن ارىلىپ، كەدەيلىك قالپاعىن الپ تاستاپ، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇگە بەت الدى. چۇڭلىدىڭ حيكاياسى ئدال "قارلى دالا، مۇزدى القاپ تا باعالى بايلىق" دەگەننىڭ جاندى امالياتى.

بەيجيڭ ـ جاڭجياكوۋ جوعارى قارقىندى تەمىر جولى بەيجيڭ ـ جاڭجياكوۋ "ئبىر ساعاتتىق ەكونوميكا شەڭبەرىن" تۇتاستىردى، "جاڭبەيدىڭ جەلى بەيجيڭنىڭ شامىن جارىقتاندىردى"، سوندداي ـ اق كومەسكى كۇشى شەكسىز "بەيجيڭ ـ جاڭجياكوۋ دەنە تاربيە مادەنيەت سایاحات بەلدەۋى"... باسىنان ـ ایاعىنا دەين تۇگەلدەي تەبىندەي ئتۇستى. قسقى وليمپيادا سالتاناتتى جينالىسىنىڭ تارتىمدىلىعى جارىس الاڭىندا عانا ەمەس، وڭىرلەردى سايكەستى دامىتۇدا دا كەرەمەت تاراۋلار جازدى.

باس شۇجي شي جينپيڭ كەزىندە وبرازدى تۇردە بىلاي دەگەن بولاتىن: "بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى، مۇگەدەكتەر قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى قۇددى ئبىر سەرىپپەلى اتقى سياقتى، ەلمىز قار ـ مۇز سپورتىنىڭ جانە قار ـ مۇز كاسىبى سالاسىنىڭ قارىشتاپ دامۇىن ىلگەرىلەتەدى".

"سۇىق بايلىق" "ىستىق ەكونوميكاعا" دەم بەردى. بەيجيڭ شوۋگاڭ باقشاسى جالپى حالقتىق دەنە شىنىقتىرۇ، دەنە تاربيە جارىس ىستەرى، ساۋدا ـ مادەنيەت قيمىلدارىن ورىستەتپ، جاڭا داۋىرىدەگى قالانىڭ جاڭا جەر بەلگىسىن قالىپتاستىرادى؛ بەيجيڭ يانچيڭ رايونى قسقى وليمپيادانىڭ، دۇنيە ئجۇزى باقشاسىنىڭ، ۇلى قورعانىنىڭ بىرلەسپ ارەكەتتەنىپ دامۇىن ىلگەرىلەتپە، قار ـ مۇز علىم ـ تەحنيكاسى، جاڭا ەنەرگيا سياقتى كاسىپ سالالارىنىڭ دامۇى مەن كورىكتى اۋىل ـ قىستاق قۇرىلىسىن جەبەيدى؛ حبەيدىڭ جاڭجياكوۋ قالاسى قار ـ مۇز جابدىقتارىن جاساۋ بازاسىن قۇرىپ، قار ـ مۇز كاسىبى سالاسى تىزبەگىن ۇزدىكسىز كەڭەيتى... قار ـ مۇز بازارىنىڭ بولاشاعى كەڭ، كەلەشەگى جارقىن.

2 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى، بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ ئبىرىنشى جارىس كۇنى. قىسقا ارالىقتا تەز سىرعاناۋ كۇش جالعاۋ قۇراماسى بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنداعى جۇڭگو قۇراماسىنىڭ تۇڭعىش التىن مەدالىن الدى، استانا دەنە تاربيە سارايى جۇڭگو قىزىلىمەن قىزۇ مەرەيگە شومدى.

ئبىر ايدان استام ۇاقىتتىڭ الدىندا باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ سپورتشىلارعا بەرگەن ىقىلاستى شابىتاندىرۇى قۇلاق تۇبىندە ئالى جاڭعىرىپ تۇر: "ومىردە قانشا رەت شايقاس ورايى كەلەدى دەيسىز، وسى ورايدى مىقتى ۇستاپ تابىسقا جەتىڭىز. ۇزاق بارىستا شىڭدالىپ جەتىلەسىزدەر. وتە جاپالى، ايتسە دە ايانباي شايقاسۇعا تاتيدى. قاتتى ايازعا سۇيەك قارىر، شىداماسا، توزبەسە، مەيحۇا گۇلى اڭقىتا الماس، جۇپار ئيسىن وزگەشە".

8 جىلدىڭ الدىندا رەسەيدىڭ سوچىندە باس شۇجي شي جينپيڭ جۇڭگونىڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ ساڭلاقتارىنا "التىن مەدال كوزقاراسىن" تىلگە تيەك ەتتى: "ناتيجە تەك مەدال الا الدى ما نەمەسە قانشا مەدال الدى دەگەندە ەمەس، ونان دا ماڭىزدىسى، وليمپيادا رۋحىن ايگىلەپ، ئوزىن تىنباي الۋەتتەندىرىپ، ئوزىن ۇتىپ، ئوزىن جەڭۇدە كوزگە تۇسەدى".

"دەنە تاربيە رۋحى ـــ جۇڭگو رۋحىنىڭ نقشام كورىنىسى. مۇنداي ەرلىكپەن سايىسۇ رۋحى ئدال ئبزدىڭ ئداۋىرىمىزدىڭ ئبىر بەينەسى"، ـ دەدى باس شۇجي شي جينپيڭ.

"وليمپيادا سپورتىنىڭ نىساناسى ـــ ادامنىڭ جان ـ جاقتى دامۇىن جۇزەگە اسىرۇ". اناغۇرلىم جوعارى دامۇ ساتىسىنان بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنا، مۇگەدەكتەر قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنا زەر سالدى، باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ كوز ایاسى كەڭ، السىتى بولجادى.

قار ـ مۇز كارتىناسى جاڭا دامۇ ۇستانىمىن دایەكتەندىرۇدىڭ ۇلكەن ارناسىن اشتى

2015 ـ جىلى 8 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇ ئوتىنىشى تابىستى بولىپ 20 كۇن وتكەننەن كەين، باس شۇجي شي جينپيڭ جۇڭگو كومۇنيستىك پارتىياسى ورتالىق كومىتەتى سایاسي بيۇروسى تۇراقتى كومىتەتىنىڭ ئماجلىسىن باسقارىپ اشىپ، جاسىل وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە، بىرگە يگىلىكتەنەتىن وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە، اشق وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە، پاك وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە تاباندى بولۇ تالابىن العا قويدى. سول كەزدەن باستاپ وسى كورىكتى قار ـ مۇز كارتىناسى جاڭا دامۇ ۇستانىمىن دایەكتەندىرۇدىڭ جاندى امالياتىنا اينالدى.

بىىلعى مەملەكەتتىك ەكى ماجلىستە مەملەكەتتىك سایاسي كەڭەس اۋىل شارۋاشىلىق سالاسىنىڭ، قوعامدىق يگىلىك جانە قوعامدىق قامتاماسىزدانىدىرۇ سالاسىنىڭ بىرلەسكەن گرۋپپا جيىنىندا باس شۇجي شي جينپيڭ اسەرلەنە: "قوس وليمپيادا قالاسى، بۇل بىرەۋ عانا. شوۋگاڭ ۇلكەن سەكىرۇ تۇعىرى جاسلدىققا قاراي تيىن جاڭالادى، بولات ـ تەمىر كاسىپ سالاسى تيىن جاڭالاپ دەنە تاربيە كاسىپ سالاسىنا اينالدى"، ـ دەدى.

شوۋگاڭ ۇلكەن سەكىرۇ تۇعىرى ـــ"قاردا سامعاۋ"، سپورتشىلاردىڭ كوككە كوتەرىلىپ شىر اينالعاندىعى قاۋقارلى تۇلعالارى بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ جارىس بەلگىسى باسلعان الپ سالقىنداتقىش مۇنارامەن ئزارا قابىسىپ، قار ـ مۇز سپورتى مەن ونەركاسىپ ەرەكشەلىگىنىڭ مۇلتىكسىز توعىسقان كورىنىسى بۇكىل الەم بۇقاراسىنا تەرەڭ اسەر قالدىردى.

بۇگىنگى كۇندە گۇلدەنىپ ـ كورىكەيگەن شوۋگاڭ باقشا رايونىنىڭ ىلگەرىندە كەرەكسىز قالدىرىلعان ونەركاسىپ باقشا رايونى ەكەندىگىن ەشكىم دە ويلاماعان بولار. قار ـ مۇز سپورتى ئبىر ـ بىرلەگەن الپ بولات ـ تەمىر قۇرىلعىلارىنىڭ جالىندى كۇشىن قايتا قاۋلاتتى، "جاسىل وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇدىڭ" جاندى ۇلگىسى دۇنيە ئجۇزىن تاڭداي قاقتىردى.

باح شوۋگاڭ ۇلكەن سەكىرۇ تۇعىرىنا سان مارتە كەلدى، "مەن وسى ۇلى قۇرىلىستىڭ سالىنۇىنا كۋا بولدىم. ول باسەكەلىك جارىس الاڭ ـ سارايلارىنىڭ ونەركاسىپ مۇراسىنان قايتا پايدالانۇدى، قالانىڭ جاڭارۇىمەن مۇلتىكسىز ۇشتاسۇدى جۇزەگە اسىردى".

شوۋگاڭ باقشا رايونىنىڭ وزگەرىسى حالقارالىق ولىمپيادا كوميتەتىنىڭ "كوتەرىمدىلىك، پايدا تابۇ، بايانداىلىق" سىندى وليمپيادا وتكىزۇ جاڭا ۇلگىسىنە قابىستى. دۇنيە جۇزىندەگى تۇڭعىش ماڭگىلىك ساقتاپ قالىناتىن جانە پايدالانىلاتىن شاڭعەمەن سەكىرۇ ۇلكەن تۇعىرى رەتىندە، بولاشاقتا جارىستى ۇستىنە الپ وتكىزۇدەن سىرت، بۇل ارادا تاعى بۇقاراعا قىزمەت وتەيتىن دەنە تاربيە نەگىزگى تاقىرىپتىق باقشاسىنا اينالىپ، جارىس وتكىزۇ جەتىستىگىن قالا حالقىنىڭ تۇرمىسىنا مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا سىڭىرەدى.

وسىنداي "تۇڭعىش" بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىندا، مۇگەدەكتەر قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىندا وتە كوپ بولدى ـــ بارلىق الاڭ ـ سارايلار 100% جاسىل ەلەكترمەن قامداۋدى تۇڭعىش رەت جۇزەگە اسىرىپ، "كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرعان" تۇڭعىش وليمپيادا سپورت جارىسىنا اينالدى؛ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى الاڭنا تىكە قاتنايتىن جوعارى قارقىندى تەمىر جول تۇڭعىش سالىنىپ، وڭىرلەردىڭ سايكەستى دامۇىنىڭ تەز دامۇ ارناسىنا ئتۇسۇىن ىلگەردىلەتتى؛ وليمپيادا سپورت جارىسى تاريحىنداعى "ئرى تيپتى قيمىلداردى بايانداى باساقتارۇ جۇيەسى، قورشاعان ورتانى باساقتارۇ جۇيەسى، قوعامدىق جاۋاپكەرشىلىك باعدارناماسى" سىندى 3 حالقارالىق ولشەمدى بىرىكتىرىپ ئبىر تۇلعالاندىرعان تۇڭعىش بايانداى باساقتارۇ جۇيەسى... "قورشاعان ورتانىڭ وڭ نقپالى، وڭىرلەردىڭ جاڭا دامۇى، تۇرمىستىڭ اناغۇرلىم تاماشا بولۇى" بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى جاراتقان جاڭا تيپتەر ئدال جاڭا دامۇ ۇستانىمىنىڭ قۇدىرەتتى ەل بولۇ جولىن اشۇىنىڭ جالىندى كەسكىنى.

ئرى ەلدىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋى، ۇزاق بولاشاققا كوز جىبەرۇى. باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ قايتا ـ قايتا قاداعالايى تاپسىردى: "بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن، مۇگەدەكتەر قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇ ئبىر رەتكى ساۋدا ەمەس، وتكىزىلىپ بولعاننان كەين 'قۇلازىعان ورىنعا' اينالىپ قالۇىنا بولمايدى". ۇلكەن جارىسقا دايىندالىپ وتكىزۇدى قالانىڭ دامۇىمەن توعىستىرعان، ەكولوگيالىق قۇرىلىستىڭ، حالىق تۇرمىسىنا قىزمەت وتەۋدىڭ ۇلكەن ارناسىنا توعىستىرعان بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ، مۇگەدەكتەر قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ جەتەكتەۋ رولى مەن نقپال كورسەتۇ رولى كۇن سايىن ايگىلەندى.

قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنا دايىندالۇ، وتكىزۇ بارىسىندا كوشرۇگە كەلمەيتىن ئبىر ئتۇپ بايىرعى اعاشتى قورعاۋ ئۇشىن، ئبىر قار جولىن سالۇ جوسپارىن وزگەرتتى. قۇرىلىس جۇرگىزۇشى جاق تەبىرەنە: بۇرىن جول جاساعاندا تەك جولدى عانا ويلايتىن ەدىك. قازىر جول جاساعاندا تاۋ، اعاش، ئشوپ، حايۋاناتتار، سوندداي ـ اق ادامزات ورتاق تۇرمىس كەشرەتىن جەر شارى مەكەنىن ويلايتىن بولدىق، ـ دەدى. وسىنداي وزگەرىس ئدال ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىنىڭ ئبىر جاندى دالەلى.

باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ئبىز ئبىر كەزەك قسقى وليمپيادا سالتاناتتى جينالىسىن ويداعىداي وتكىزىپ قانا قالماستان، ەرەكشە، تارتىمدى، ماڭداي الدى ەتىپ وتكىزۇىمىز كەرەك.

مەملەكەتتىك تۇعىردان سەكىرۇ شاڭعى ورتالىعى ـــ "قار قۇتىندا" سپورتشىلار كوككە كوتەرىلگەن كەزدە، اسقار تاۋلار مەن قۇزار شىڭدار اراسىندا كوسلىپ جاتقان ۇلى قورعان ارتقى كوردىنىس بەرىپ، بايىرعى وركەنيەت پەن وسى زامانعى سپورت توعىسىپ ايىندى كورىنىس قالىپتاستىردى. جۇڭگولىق ـ شەتەلدىك ساڭلاقتار وزىندىك ەرەكشەلىكتە يە جارىس كەشرىمەلەرىن قوعامدىق قارىم ـ قاتناس اقپارات قۇرالدارىندا جاريالاعاندا، سانسىزداعان نازار اۋدارۇ مەن قولداۋعا يە بولدى.

جارىس كەزىندەگى توسىن سۇىينشىتەرمەن عانا شەكتەلمەدى، "قار قۇتى" جوننەن جارىستان كەيىنگى سىكە قوسلۇى جوننىدە الدەقاشان جوسپار جاسالدى. الاڭ ـ سارايدىڭ توبەسىندەگى كوپ يقۇاتتى كەڭىستىك پەن تومەنگى جاعىنداعى فۇتبول الاڭىنىڭ ۇلكەن ـ كىشىلگىندەي اۋماق جان ـ جاقتى جوبالاندى، جوعارى ولشەمدى جارىستاردى ۇستىنە الۇدان سىرت، تاعى مادەنيەت، سایاحات، سەيىل ـ سەرۇەن قيمىلدارىن ورىستەتۇگە دە بولادى. ئتورت ماۋسىمنىڭ بارىندە سىكە قوسلۇى "قار قۇتىن" قسقى وليمپيادا الاڭ ـ سارايلارىنان قايتالاي پايدالانۇدىڭ، كەشەندى پايدالانۇدىڭ، ۇزاق ۇاقىت پايدالانۇدىڭ ۇلگىسىنە اينالدى.

2019 ـ جىلى 2 ـ ايدا باس شۇجي شي جينپيڭ بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن، مۇگەدەكتەر قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇگە دايىندىق كورۇ قىزمەتىن تەكسەرگەندە بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: الاڭ ـ سارايلاردى سالۇدا "عىلىم ـ تەحنيكا، زەردە، جاسىل، ۇنەمشىل" سىندى ەرەكشەلىكتى كورنەكتىلەندىرۇ كەرەك.

دۇنيە جۇزىندەگى تۇڭعىش كومىر قىشقىل گازىنىڭ ترانسكريتيكالىق تىكەلەي سۇىتۇ جۇيەسى ارقىلى مۇز جاسالعان مۇزدا جىلدام سىرعاناۋ سارايى رەتىندە، مەملەكەتتىك تەز سىرعاناۋ سارايى "مۇز جىبەك باۋدىڭ" جارقراپ تۇرعان سىرتقى بەينەسىندە "عىلىم ـ تەحنيكا وزەگى" جاتىر.

"مۇز جىبەك باۋدىڭ" استى جالپى ۇزىندىعى 120 كيلومەتردەن اساتىن تاتتانبايتىن بولات تۇتىك جۇيە. بولات تۇتىكتىڭ شىندە سۇىيق كۇيدەگى كومىر قىشقىل گازى اعىپ، مۇز ئۇستى تەمپەراتۇرا پارقىنىڭ 0.5 سەلتسي گرادۇستان اسپاۋىنا كەپىلدىك ەتىپ، وسى ارقىلى ەڭ كەمەلدى، ەڭ مايدا، ەڭ جىلدام مۇزدى قالىپتاستىردى.

بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى كەزىندە "مۇز جىبەك باۋدا" 10 تۇردە وليمپيادا سپورت جارىسى رەكوردى جانە ئبىر تۇردە دۇنيە جۇزىلىك رەكورد جارىققا شقتى. جارىسقا قاتناسقان شەتەلدىك ساڭلاق قوعامدىق قارىم ـ قاتناس اقپارات قۇرالدارىندا مىنالاردى ئبىلدىردى: "مۇنان دا جاقسى جارىس الاڭى بولماس! وي جەتپەيتىن وسى قۇرىلمىسقا ئار جولى ایاق باسقانمدا، قاتتى سۇىينگەنىمنەن اۋزىما ئسوز تۇسپەيدى قالادى". جۇڭگو جوبالاۋى، جۇڭگو تەحنيكاسى، جۇڭگو ماتەريالى جانە جۇڭگو جاساۋى توعىسىپ جۇڭگو جوباسىنا اينالىپ، حالقارالىق قوعامعا "جۇڭگونىڭ جاسىل ارقىلى بولاشاقتى ايشقتاعان جاساماپاز قۋاتى مەن ارەكەت كۇشىن كورسەتتى".

"بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى جاسىل وليمپيادا سپورتىنىڭ كەلەلى بەلەسى، تومەن كومىر قىشقىل گازدى بولۇ، ورتانى قورعاۋ وسى ارادا ەڭ جوعارى شەكتە دامۇدى جۇزەگە اسىردى"، ـ دەپ حالقارالىق وليمپيادا كوميتەتى جوعارى باعا بەردى. وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ اسەرى 20 جىل، ئتىپتى ونان دا ۇزاق ۇاقىتتا وتكىزۇشى قالاعا ۇلەس قوسىپ، وليمپيادا سپورت جارىسى مەن وتكىزۇشى جەردىڭ ۇنامدى نقپالداستىعىن ىلگەرىلەتەدى، "بەيجيڭ مۇنى ورىندادى"

باح بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى "وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ جاڭا ۇلگىسىن ورناتى" دەپ القادى.

ئداۋىر مۇزىكا تاراۋى نىتماقتىڭ، بەيىتشىلىكتىڭ، العاباسۇدىڭ نەگزگى اۋەنشعاندانتى

بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ اشلۇ ـ جابىلۇ سالتىنىڭ ۇنەمشىلدىك كورىكەمدىگى، تىنىستىلىق سالتى بۇكىل دۇنيە جۇزىنە تەرەڭ اسەر قالدىردى. ۇاكىلدەر ۇيىرمەلەرىنىڭ ساڭلاقتارى ەسىك اشىپ، سەلبەسۇ سيمۇولىنداعى "جۇڭگو قاقپاسىنان" ئوتىپ، "قۇس ۇياسىنىڭ" ۇستىندەگى "قار ـ مۇز بەس ساقىناسىنا" السىتان كوز سالعان ساتتە، جۇڭگو كوركەمدىگى مەن 5 ساقينا كوركەمدىگى ۇشتاسىپ، وليمپيادا رۋحى دۇنيە ئجۇزىن نىتماقتاستىردى. دۇنيە ئجۇزى جاساماپازدىعى شەكسىز، كوركەمدىگىنە ئتىل جەتكىسىز اشىلۇ سالتىن كوردى، جالىندى دا ارىندى، اشق تا بايسالدى جۇڭگونى دا كوردى.

دۇنيە ئجۇزى دەنە تاربيە ارقىلى باس قوستى. 91 مەملەكەت پەن ئوڭىردىڭ 3000 عا جۇىق سپورتشىسى 5 ساقينالى تۇدىڭ استىنا جىنالدى، شەتەل ەلباسالارى، ۇكىمەت باسشىلارى، پاتشا اۋلەتىنىڭ مۇشەلەرى، سوندداي ـ اق حالقارالىق ۇيىمداردىڭ جاۋاپتىلارى ۇادەلەسپ العاندداي كەلدى، كەيبىر مەملەكەتتەر قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنا قاتناسۇغا تۇڭعىش رەت ۇاكىلدەر ۇيىرمەسىن جىبەردى. جۇڭگونىڭ بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن وتكىزۇى جۇڭگو حالقىنىڭ قولداۋىنا يە بولىپ قانا قويماي، حالقارالىق قوعامنىڭ دا قولداۋىنا يە بولدى.

"قازىر دۇنيە ئجۇزى ئبىر كەزەك ئساتتى وتكىزىلگەن قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىن قاجەت ەتىپ وتىر، دۇنيە جۇزىندەگى ادامدارعا ئارقاندداي مەملەكەتتەگى، ۇلتتاعى، دىندەگى حالقتاردىڭ بارلىعى الاۋزىدىقتان اتتاپ ئوتىپ، نىتماق پەن سەلبەستىكتى جۇزەگە اسىرا الادى دەگەن ايقىن ينفورماتسيا تاراتۋ كەرەك." بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ باس حاتشىسى گۇتەرەستىڭ ئسوزى حالقارالىق قوعامنىڭ جالپى بەتتىك جۇرەك ئۇنىن بەينەلەدى.

بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى اشلۇ قارساڭندا، باس شۇجي شي جينپيڭ باحپەن كەزدەسكەندە بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ئبىز سپورتشىلاردى وزەك ەتىپ، الاڭ ـ سارايلار قۇرىلعىلارى وزەك جاقتى بولشەك، جۇمساق بولشەك قامتاماسىزدىعىن بار قۇلشىنىسپەن ويداعىداي ىستەپ، جان ـ جاقتى قىزمەت وتەۋ دايىندىعىن ويداعىداي جاسادىق. جارىسقا قاتناساتىن جانە قاتىستى ادامدىڭ، جۇڭگو حالقىنىڭ دەنساۋلىق حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۋگە تولىق سەنىمدەمىز.

ەكى جەردەگى ۇش جارىس رايونى عىلمي دا تياناقتى "قوس تۇيىق شەڭبەرلى" باسقارىلدى، جۇڭگونىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇىنداعى قۇندى تاجربيەلەرى قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنا قولدانىلدى. تۇتاس بارىستىق، بۇكىلدەي جابىق، تۇيىننەن تۇينىگە وتكەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ جۇيەسى الاڭسىز، ادامعا بەيمەدلگەن جارىسقا قاتناسۇ ورتاسىن جاراتتى. تۇيىق شەڭبەر ىشىندە ماسكى كۇلىمدەگەن كوزدەردى كولەگەيلەي المادى.

"ەگەر ىندەتكە توتەپ بەرۇگە التىن مەدال بەرۇ كەرەك بولسا، جۇڭگو بىرەۋىن الۇى ئتىيس". مۇگەدەكتەر قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنا قاتناسقان بەلگىالىق سپورتشى لىندا لە بون: وسى رەتكى جۇڭگوعا ساپاردان بارىنشا ئلاززات الدىم، جۇڭگونىڭ ىندەتتەن ساقتانۇ سایاساتى مەنىڭ الاڭسىز جارىسۇىما مۇمكىندىك جاسادى، ـ دەدى.

بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىندا كوپتەگەن جاڭا رەكوردتار جاڭالاندى، مۇنىڭ ىشىندە بىرەۋىن بۇكىل دۇنيە ئجۇزى بىرگە جاراتتى ـــ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى ورتاسىنا جەتپەي جاتىپ، وليمپيادانى جالعاپ تاراتۋعا قىزمەت وتەۋ سەرىكتەستىگى بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى تاريحتاعى كورىلۇ مولشەرى ەڭ كوپ بولعان ئبىر كەزەك قسقى وليمپيادا سپورت جارىسى بولدى، جالعاپ تاراتۋ ۇاقىتىنىڭ ۇزىندىعى، تەحنيكا، مازمۇن جاساۋ سياقتى كوپتەگەن جاقتاردان جاڭا رەكوردتاردى جازىپ، ئار قۇرلىقتاعى كورەرمەندەردى وزىنە باۋرادى دەپ جارىالادى.

باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: "وليمپيادا سپورتىندا دارىپتەلگەن 'ئاغۇرلىم نىتماقتاسۇ' ئدال قازىرگى داۋىردە ەڭ قاجەتتى". "سوندىقتان ئبز 'بولاشاققا بىرگە اتتانۇ' سىندى بەيجيڭ قسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ ۇرانىن ورتاعا قويدىق. جۇڭگو جاق وليمپيادا سپورتى مەن ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇدى ىلگەرىلەتۇگە اناغۇرلىم تىڭ دا زور ۇلەس قوسادى".

قازىر دۇنيە جۇزىندە 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىس پەن عاسىرلىق جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى قاباتتاسقاندا، ادامزات قوعامى تاعدىرلاس بولىپ، "بولاشاققا بىرگە اتتانۇدىڭ" تەرەڭ ئمانىن اناغۇرلىم سەزىندى.

"ادامزات ئبىر جەر شارى قستاعىندا تۇرمىس كەشىرىپ جاتىر، تاريح پەن رەالدىق توعىسقان ئبىر ۇاقىت ـ كەڭىستىكتە تۇرمىس كەشىرىپ جاتىر، ئبىر ـ بىرىمەن ەتەنە بايلانىسقان تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاعا بارعان سايىن اينالۇدا"، ـ دەدى باس شۇجي شي جينپيڭ ارىندى دا تەبىندى سوز